

Előfizetési árak:
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden csütörtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Bóna a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendőek.
 Keziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: Arpad-ut 20.
 Bóna a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előzetesi penzek küldendőek
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A kereszt körülhordozása.

Ujpest, május hó 16-án.

Öseinket hajdanában, midőn nagy veszély fenyegette az országot, véres kard hívta a csatába!

A mai kor férfiai még katonáskodni is csak muszájból katonáskodnak, a kardtól egyáltalában irtóznak s ellenség helyett inkább szeretnek a saját véreikkel, a saját polgártársaikkal marakodni, a marakodás zászlaja alá pedig nem lehet véres karddal, hanem csak kereszttel híveket toborzani.

A kard ellen karddal védekeznek az ember; de a kereszttel szemben, habár halált kiáltanak azok, akik körül hordozzák, csak keresztényi türelemmel, felebaráti szeretettel, eszélyességgel és szánakozó mosolylyal lehet és szabad csak védekezni. Ennek azután az a következménye, hogy a kereszt mindannyiszor csatát vesztett, valahányszor illetéktelenül hordozták körül s a kereszt körülhordozói mindannyiszor kudarcot vallottak, valahányszor a kereszt méltóságával visszaéltek.

Ilyen visszaélést követtek el s akarnak még elkövetni a kereszttel legújában Ujpesten azok, akik a községi ügyek és kérdések elintézésébe minduntalan bele vonják a felekezeteket, akik a vallási békét községünkben attól teszik függővé, hogy lesz-e az új községházában vendéglő és kávéház avagy nem lesz; akik azért, hogy ne legyen, a keresztet hordozzák körül a községben s a kereszttel készülnek elzarándokolni a megyéhez, a miniszterhez s ha kell a törvényhozó testülethez!

Ha nevetségessé akarnók a kereszt körülhordozását tenni, egyszerűen azt mondanók: „Tant de bruit pour une Omelette!” mennyi hü-hó, milyen zaja semmiért!

De mi tisztelettel bajlunk meg a kereszt előtt s azért foglalkozunk a kereszt körülhordozásával, az egyházaknak, a felekezeteknek a községi ügyekbe való avatkozásával, mert meg akarjuk a kereszt méltóságát minden nevetségességtől, minden csatavesztéstől, minden kudarcztól, minden visszaéléstől óvni.

Az egyház, a vallás, a kereszt ragyogjon tisztán a társadalmi s politikai élet fölött azon a magaslaton: ahová azt az *önfeldoldozó szeretet*, a világ büneiért meghalt Isten fija helyezte s ahonnan annak a köznapi életbe leszállani, ahonnan azt a köznapi küzdelmekbe lehurcolni nem szabad!

E lapok hasábjain többször figyelemztettük s kérve kértük községünk hitfelekezeteinek az egyháztanácsait, s különösen a római katolikus egyház tanácsot, ne foglalkozzék községi ügyekkel, ne avatkozzék felekezeti szempontból a községi politikába, elég gondot ad a saját egyházi ügyeinek elintézésé,

elég magasztos hivatás a saját egyházának a felvirágoztatása s kérve kértük különösen azért, mert nem szeretnők, hogy az egyházra, a vallási érzületre nagy veszély, áldatlan harc származzék abból, ha viszonzásul a község, a lakosság tömege bele avatkoznék az egyházi ügyekbe.

E tekintetben minden józan és komoly gondolkozású ember igazat adott nekünk, mert a mai szabadelvű kor polgárait nem lehet a templomokból kormányozni, mert az egyházaknak soha sem volt s ma sincs más feladatuk, mint a vallási érzület apolása és az erkölcsök nemesítése, a többi bizák a polgárookra, a közigazgatási s törvényhozói testületekre, az államra.

Sajnos, községünk, két egyházfelekezete, állítólag a hívek — köztudomás szerint néhány keresztes s ezek fiskális és néhány demagóg — unszolására a legújában is megfélekezett magasztos és egyedüli feladatáról s az egyháztanácsból kiindulva „a vallási béke megzavarása”, „az egyházi szertartások megsértése” jelszavak alatt indult csatába a községközi vendéglő és kávéház ellen.

Hogy miért indult éppen most, mért hordozza körül a keresztet a községközi vendéglő és kávéház ellen két évi hallgatás után s a befejezett építkezéssel szemben éppen most; hogy mért nem kímélte meg a községet 8400 koronának a felesleges kiadásától s mért akar a községnek csaknem 15.000 korona kárt okozni: e kérdésekre valóban nehéz elfogadható indokot találni. Valószínűleg azért, hogy az előjáróságnak a tizenkettedik órában is kellemetlenségeket okozzon, mert hiszen a község közigazgatási jegyzőjének egyetlen mondatát sem valának képesek alapos, elfogadható indokokkal megzavarni.

Nagyon helyesen járt el az építő-bizottság tehát akkor, amidőn a vendéglő s kávéház elejtését javasolta: mert ez által bebizonyította, hogy a felekezeti kérdés elől még akkor is kitér, ha az csak látszólagos.

Nagyon eszélyesen járt el a község előjárósága is akkor, amidőn a képviselőtestület rendkívüli közgyűlésén, a melyről alább számolunk be, egy olyan közvetítő indítványt tőn, amelyel egyrészt bebizonyította azt, hogy a legmélyebb tisztelettel viseltetik az egyház-felekezetek s a vallás-erkölcsi érzelmeik iránt és kész ezek érdekében a legvégső határig elmenni; másrészt pedig alkalmat szolgáltatott az egyház-felekezetek szóvivőinek arra, hogy a csatába vitt kereszttel önmagukat verjék meg!

Mindenki barátunk, de az igazság legnagyobb barátunk, s éppen azért őszinte sajnálattal jelentjük ki, hogy a községközi vendéglő és kávéház helyiségeit sikerülhet ugyan bolthelyiségeként is bérbe adni — aminek mi fogunk legjobban örvendeni — de a harc fel-

idézője, az önálló indítvány betérjesztője és a kereszt körülhordozói csak veszteséggel kerülhetnek ki ebből a küzdelemből; mert ha nem sértették a vallás-erkölcsi érzelmeiket, ha nem zavarták meg az egyházi szertartásokat a római katolikus templom bazarjában a Tamás- és Erdmann-féle lebuajok, amelyekben valóságos orgiákat ült az emberi szenvedélyek legrútabbika, az iszákosság és a fajtalanság; ha nem kellett ezek ellen a keresztet körülhordozni; ha az egyházfelekezetek egyetlen hívőjének sem sérti vallás-erkölcsi érzelmét a, hogy a római katolikus templom bazar pálincás-putikájának közönsége ott horkol részegen a templom körül s ott dobálja ki a templom körül piszkos ruhájának ránczaiból az undok férgeket, a minék többször szemtanui valánk: akkor még csak látszólagos ok sincs arra, hogy keresztes háborút kellene hirdetni a községközi vendéglő ellen!

Az emberek megsebesülhetnek, elbukhatnak: de a keresztnek nem szabad csorbát szenvednie, nem szabad elbuknia.

Kérve kérünk tehát mindenkit ismételtelen, ne vigyék a vallást, az egyházat, a felekezeteket, a társadalmi, községi és politikai küzdelmekbe s ne használják fegyverül soha a keresztet, mert a kereszt, a történet tanúsága szerint azt bünteti meg a legérzékenyebben, aki méltatlan ezélokra eszközül használja!

A községközi czimere. A községi előjáróság, az új községközi építő bizottságának határozata folytán hivatalosan meghívta *dr. Toldy Lászlót*, a székesfővárosi főlevéltárnokát, hogy az épületen alkalmazott czimerekről heraldikai és közjogi szempontból véleményt mondjon. *Dr. Toldy* főlevéltárnok az építő-bizottság elnökének *Wolfner Tivadar* országgyűl. képviselőnek, a község előjáróságának, a községi mérnöknek és a tervező építésznek kíséretében f. hó 16-án d. u. megtekintette az épülő községközi és a kifogásolt czimereket s véleményét írásban fogja az előjárósághoz legközelebb betérjeszteni.

A községközi építő-bizottság ülése.

A községközi építő-bizottság f. hó 10-én d. u. 4 órákor érdekes ülést tartott.

Wolfner Tivadar országgyűl. képviselő s a bizottság elnöke, miután az ülést megnyitotta, s a felolvasott jegyzőkönyvet hitelesítette, a napirend előtt a következő előterjesztést tette:

„A bizottság tisztelt tagjai bizonyára tudomással bírnak arról a durva s minden alapot nélkülöző támadásról, mely az „Ujpesti Közlöny” f. é. 18-ik számában s ennek nyomán egy fővárosi lapban is, az építő-bizottság, az előjáróság, a tervező építész s a vállalkozó ellen intéztetett s amelyben — az új községközi homlokzatán alkalmazott díszítéssel lévén szó — a magyar korona és czimer meghamisításával és elsikkasztásával vádoltunk. E váddal tisztelt bizottság, személyi te-

kintetékben nem érdemes foglalkozni. Indítványozom tehát, hogy a tárgyilagosság kedvéért s a nagy közönségre való tekintetből, kérjük fel az előljárásodat, hívjon meg egy elismert első rangú heraldikust, például Toldy Ferencz tudórt, vizsgálta meg az állítólag hibás homlokdíszet, kérjen tőle írásos véleményt s ennek beérkezése után ujlag foglalkozzunk az ügygel. Kérem ezen indítványom elfogadását!

Az indítvány **egyhangulag elfogadtatik**, s **Hegedüs Armin** építész-mérnök köszönetet mond az elnöknek előterjesztése és indítványáért, egyben kijelenti, hogy az új község-ház homlokzatán alkalmazott úgy nevezett „Corona muralis”-t nem tartja ugyan helytelennek, de amennyiben a szakértő véleménye szerint is hiba volna a rajzban, kész azt a saját költségén kijavítani.

Ugyancsak a napirend előtt előterjeszti **Zsoldos János** közigazgatási jegyző, hogy a székesfőváros régi városházájának a toronyóráját az új község-háza számára nem lehet megszerezni, mert arra magának a fővárosnak is szüksége van.

Tudomásul vették.

A napirend első pontját az új község-ház földszintjén elhelyezendő kávéház és vendéglő ügye képezte.

Zsoldos János előadja, hogy a képviselőtestület április havi ülésén Sugár Bódog dr. azon önálló indítványt terjesztette elő, hogy az új község-házban kávéház és vendéglő ne legyen, s hogy az erre szánt helyiségek másként értékesíttessenek. A képviselőtestület az önálló indítványt a község-ház építőbizottságához tette át azon utasítással: tegyen e kérdésben javaslatot s egyszersmind mutassa ki, mibe kerülnek a terv megváltoztatásából eredő átalakítások.

Dr. Kiss Sándor különösnek találja, hogy most vették fel ez az ügy, midőn a tények ugyszólván már be vannak fejezve. A maga részéről nem bánja akár lesz az új község-házban vendéglő akár nem lesz: de amennyiben e terv-változtatásból költség-többlet származnék, azért egyénileg a felelősséget el nem vállalja s ezt kéri a jegyzőkönyvbe is bevenni.

Mády Lajos kijelenti, hogy ő azok közé tartozott, kik még a tervet sem akarták feláldozni, küzdött is ellene a végsőig, de a magasabb fórumok határozataival szemben kénytelen volt megnyugodni, nem tud azonban megnyugodni abban, hogy az új község-házban kávéház és koremsma legyen, amelynek esetleg felekezeti-külső közönsége rivalgásával megzavarná a temetéseket és az egyházi körmeneteket. Meghajlott ugyan a többség határozata előtt a terv előterjesztése alkalmával, de minden alkalmat fel kell használnia az ellen, hogy az új község-házba koremsma és kávéház jöjjön, s e terv megváltoztatását **felekezeti névben** most is kéri.

Illek Vincze figyelmezteti a bizottságot, hogy a felsőbbhatóság, megadta ugyan az építésre az engedélyt, de ezzel még nem adta meg a koremsmai engedélyt s nem is fogja megadni, mert két év óta van egy miniszteri rendelet, amelynek értelmében a templomoktól csak 200 méternyi távolságban állíthatók fel koremsmák és kávéházak. Am ellentétben ettől, a **valási békétlenség magvát fojadják elhárítani**, ha az új község-házba koremsmát és kávéházat helyeznek, mert szót a **lovai tömegesen zaklatják**, hogy miért egyezik bele ebbe a dologba s miért nem akadályozza azt meg. Csatlakozik híveinek névében **Mády Lajos** kérelméhez.

Dr. Hédervári Soma, sajnálja, hogy valási ténre vitték át ezt a kérdést, de ő csak a lelkiismeretére hallgat s a lelkiismerete szerint beszélt akkor, midőn a 200.000 frtot a község-házra megszavazta s a lelkiismerete szerint beszél most, amidőn veszályban forog az a számítás, hogy a község-ház önmagát fogja kifizetni. Az új község-házban elhelyezendő vendéglő és kávéház nem sértheti a vallásos szertartásokat, s ha ez a nézet kerekednék felül a terv megváltoztatásából eredő károkért nem vállal felelősséget.

Ladányi szerint a fő dolog itt az, hogy milyen átalakítások szükségesek a terv megváltoztatása következtében és hogy lehet-e az átalakított helyiségeket értékesíteni. Tudomása szerint a már kész vendéglő és kávéházi helyiségekből 10 boltot lehet csinálni, ezzel együtt tehát 24 bolt-helyiség volna a

község-házban, no már annyit a mai viszonyok között kiadni ép oly kevéssé lehet, mint ahogy több pótadót a közönségre kivetni nem lehet.

Wolfner Tivadar elnök szerint kétféle szempontból: etikai és finansziális szempontból itélendő meg a kérdés. Szerinte ha e kettőt összeegyeztetni nem lehet, akkor az etikai szempont előtt, még áldozatok árán is, feltétlenül meg kell hajolnia s **Mády** és **Illek** nézete mellé kell a bizottságnak csatlakoznia. A felhozott erkölcsvallási indokok alapján indítványozza, hogy az építőbizottság a vendéglő s kávéház abbahagyását és boltokká alakítását hozza a képviselőtestületnél javaslatba s terjessze elő az építési mérnökök számításai alapján azon kiadásokat is, melyeket az átalakítás okoz.

Zsoldos J. közigazgatási jegyző. Tisztelettel viseltetik az etikai szempont iránt, de neki kötelessége a község vagyoni viszonyait tekintetbe venni, s e viszonyok megzavarását az előljáráságnak nem szabad megengedni, már pedig a terv megváltoztatásával 20-25% jövedelemtől foszthatnák meg az új község-háza, mert nemcsak hogy a bolt-helyiségek kevesebbet jövedelmeznek, mint a község-háza, de oly nagy számban ki sem adhatók. A terv megváltoztatása esetében tehát az előljáráság köteles jelentést tenni a felettes hatóságnak a beállandó jövedelmi zavarokról, s el kell magától háritani azokat a komplikációkat, amelyek a jóváhagyott terv megváltoztatásából származnak. Kéri az eredeti terv változatlan meghagyását, szölv tudja, hogy népszerűtlen — de kötelességszerű ügyet véd, s teszi ezt annál is inkább, mert az a belügyminiszterium, amely a vendéglőre vonatkozó tervet jóváhagyta, nem fogja az engedélyt megtagadni egyrészt, más részt pedig minden néven nevezendő duhajkodást a vendéglőssel kötetendő szerződés által meg lehet akadályozni.

A kérdés szavazás alá bocsáttatván az építőbizottság 6 szavazattal elfogadta **Wolfner Tivadar** indítványát s megbizta az elnököt, hogy a képviselőtestületnek erről, a felmerülő átalakítási költségek kiténtetésével együtt jelentést tegyen.

A napirend második pontját az új község-házban lévő bolt-helyiségekre beérkezett ajánlatok feletti döntés képezte.

Beérkezett összesen 5 ajánlat.

Tekintettel arra, hogy a bérleti pályázat eredménye nagyon gyenge **Wolfner Tivadar** indítványozza, hogy sorban állapíttassék meg a bolt-helyiségek minimális bérösszege s egy háromtagu bizottság bizassék meg a bolt-helyiségek kiadásával, s e bizottság döntésön a beérkezett ajánlatok sorsa fölött is.

Az építőbizottság egyhangulag elfogadta **Wolfner Tivadar** indítványát, a bolt-helyiségek minimális bérösszegét rögtön meg is határozta s a bérbeadó bizottság tagjává **Illek Vinczét**, **Mády Lajost** és **Ladányi Zsigmondot** választotta meg.

A bizottság ezután az építővezetők előterjesztéseit meghallgatván s javaslatait elfogadván: elnök az ülést befejezettnek jelentette ki.

A községi képviselőtestület rendkívüli közgyűlése.

— F. é. május hó 14-én. —

Jelen voltak: **Wolfner Tivadar** országgy. képviselő, **Illek Vincze**, **Mády Lajos**, **Friedmann Armin**, **dr. Hédervári Soma**, **dr. Kiss Sándor**, **dr. Seligmann Jenő**, **dr. Sugár Bódog**, **dr. Hédervári Ernő**, **Diamantstein Lajos**, **Sonnenfeld Lajos**, **Sonnenfeld Samu**, **Löwy Ernő**, **Deutsch Zsigmond**, **Halász István**, **Beeze Imre**, **Csepreghy Pál**, **Schwartz Ede**, **Kőrösi Lajos** és **Pótz képviselők** — és **Lindt János**, **Zsoldos János**, **Ráday Antal**, **Gurányi István**, **Hevesi V.**, **Kárpáthy János**, **Winternitz Gyula**, **Gerő Zsigmond**, **Korponay Odón**, **Kuthy István**, **Lorbersbeck Kálmán**, **Barta Mór**, **Mauks J.** stb. előljárók.

Lindt János elnöklő bíró a rendkívüli közgyűlést megnyitván, a múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után a napirendnek egyetlen tárgya: **dr. Sugár Bódog**nak a község-ház földszintjén tervezett vendéglő- és kávéházi helyiségek elhagyására s boltokká való átalakításra vonatkozó önálló indítványának az érdemleges tárgyalása következett.

Zsoldos J. közig. jegyző röviden előadja a kérdés történetét s kiemeli, hogy mára dolgok kezdetén olyan község-házi épület emelése

tervezetett, amelynek jövedelméből a befektetett tőke amortizációs törlesztése fedezve lesz s a község polgárait a község-ház építéséből újabb teher nem járul. Ezen elvből kiindulva elhatározott, hogy a földalmi utól 60 méternyi távolságban a **Károlyi-utca** hosszú frontján vendéglő és kávéház helyeztetik el. A képviselőtestületnek ezen határozata habár két ízben fellebbeztetett meg, a felsőbb hatóságok által jóváhagyott s ime két év lefolyása után most, amidőn a kivétel végén vagyunk, minden alapos indok nélkül, egyszerre meg akarják bizonyos oldalról a jóváhagyott határozatokat változtatni, s az eredeti tervtől, a **köz- és kávéháza és terhére** egyszerre el akarnak térni. Az előljáráság ezen tények következtében s a község vagyoni érdekeit jól megfontolva, előre is kénytelen kijelenteni, hogy az építő bizottságnak azon javaslatával, amelyet a képviselőtestület múlt közgyűlésének határozata folytán az építőbizottság elnöke a mai közgyűlés elé terjesztett, ellenkező álláspontot foglal el s kötelességszerűen az eredeti, felsőbb hatóságilag jóváhagyott tervekhez ragaszkodik.

Az építőbizottság jelentése ugyanis a következőleg hangzik:

Tisztelt Képviselőtestület!

A község-ház-építés ügyében kiküldött bizottság folyó évi május hó 10-én tartott ülésében a méyen tisztelt Képviselőtestület f. évi 56. számú határozata alapján foglalkozott az új község-házban létesíteni szándékolt vendéglő és kávéház ügyével.

Mindenekelőtt szükségesnek tartja a bizottság az új község-házban létesíteni szándékolt kávéház és vendéglő építésénél eddig felmerült és az azok beszüntetése és üzlethelyiségekké való átalakítása folytán felmerülő újabb kiadások és az ekkép előálló kevesebb bevételekről, az építés vezetőség műszaki adatai alapján, a képviselőtestületet tájékoztatni.

A szóban forgó helyiségeknek vendéglő és kávéházi ezélokra szolgáló és már eszközölt építése 8400 koronával emelte az építési költségeket; azon helyiségeknek üzleteké való átalakítása circa 4000 korona költséget igényelne.

A jövedelmezőséget illetőleg a vendéglő és kávéházért előirányzott évi bérösszeg 6000 korona; átalakítás esetén az így előálló 10 üzlethelyiség egyenként 400 korona bérösszeget számítva, kitenne 4000 koronát.

A várható kevesebb bevétel tehát 2000 korona.

Ezek előre bocsájtása után a bizottság beható és alapos megvitatás után **Wolfner Tivadar** bizottsági elnöknek ez ügyben a következőkben előterjesztett javaslatát ajánlja elfogadásra:

Igaz ugyan, hogy az új község-háza vendéglő és kávéház helyiségek létesítésével tervezetett, a miért is a vonatkozó terv, amint a bizottság a jelen alkalommal ujlag is meggyőződött, a belügyminiszterium által jóvá is hagyattak s a miért is az épület jövedelmezősége szempontjából az elérhető magasabb bérösszeg folytán ilyeneknek létesítése a községre nézve előnyös is volna, tekintettel azonban arra, mikép a bizottságban működő lelkész uraknak a fentjelzett ülésen tett egyértelmű nyilatkozatai szerint a létesítendő kávéház és vendéglő az új község-ház közelében fekvő templomokban az istentiszteleteket zavarná és híveiket ezáltal vallásuk szabad gyakorlásában akadályozná és ily módon az egyes felekezeteknek tápot nyujtana a békétlenkedésre, ezen az egyházak által hangoztatott alapos és jogos kifó-

gások előtt magasabb etikai szempontból meg kell hajolni még áldozatok árán is, miért is javasolja a bizottság, hogy a képviselőtestület az új község-házában a vendéglő és kávéház létesítését ejtse el, és az ezen célra szolgáló helyiségeket alakíttassa át üzletekké és ilyen módon jövedelmeztesse az épületet.

Amidőn a község-ház építő-bizottság kívánt javaslata, a fentiekben előterjesztetik, meg van győződve a bizottság, hogy a kérdésben lévő ügy sikeres és célravezető megoldására a mélyen tisztelt Képviselőtestület a helyes utat ismert bölcsességével meg fogja találni.

Ujpesten, 1900. május 12-én.

Tisztelettel a község-ház építő-bizottság nevében:

Wolfner Tivadar
elnök.

Ime, tisztelt képviselőtestület 8400 koronába került az a vendéglői s kávéházi helyiség, 4000 koronába fog kerülni az átalakítás, 6000 koronát jövedelmez mint vendéglő s kávéház és legfeljebb 4000 koronát, ha abból boltok alakíttatnak. Az önnálló indítvány elfogadása esetében tehát eltekintve a beépített összegtől, 4000 koronát dobunk ki az ablakok s 2000 koronát veszítünk az évi jövedelemből, vagyis ennivel kevesebb lesz a törlesztési összegünk, amelyet tehát más úton, a község lakosainak megterhelésével kell majd pótolnunk.

Az előjárás, midőn az építő-bizottság imént felolvasott javaslatát tanácskozás tárgyává tette, mindenekelőtt azon kérdésekkel igyekezett tisztába jöni: Felhasználhatók-e a mostani helyiségek másképpen? Sért-e a vendéglő és kávéház valami köztekintetést s különösen vallást? S miként lehetne a helyiségeket értékesíteni? És az előjárás komoly megfontolás után arra a meggyőződésre jutott, hogy a helyiségek csak az eredeti tervzetnek felelhetnek meg, hogy jövedelmezőleg más célra sehogysem volnának felhasználhatók s hogy egy olyan előkelő étkező és kávéház, mint amilyen a község-házában tervezeték s a melynek az István-utról van a bejárata, egyáltalában nem sérthet semmiféle vallási tekinteteket és szertartásokat. Mindezek alapján az előjárás ragaszkodik az eredeti tervzethez s kéri az önnálló indítvány mellőzését.

Illek Vince: hivaték az érdekében szóval fel, akiknek vallás-erkölesi érzetét sértené a község-házi koresma és kávéház, s hangsúlyozza, hogy a község boldogításának szempontjából nemcsak az anyagi, hanem az erkölesi felvirágzás is lényeges. A kettőnek együttes felvirágztatása teszi csak boldoggá a községeket. A közigazgatási jegyző szép beszédje nagy hatást gyakorolt reá is, de nem ingatta őt meg azon meggyőződésében, hogy a község-házi vendéglő és kávéház ellenkezik a község-ház méltóságával, ellenkezik azzal a hellyel, ahol a bírák igazságot szolgáltatnak. Ő tehát dr. Sugár Bódog indítványát, amely az építő-bizottság javaslatával is támogattatik, ajánlja elfogadásra s e mellett az utolsó csepp vérig küzdeni fog a hivaték egyetemben.

Mády Lajos képviselő minden-keelőtt azt kérdezi miért nincs az előjárás indítványa írásba foglalva. Kérdezi pedig azért, mert látta ugyan, hogy Wolfner Tivadar képviselő aláírta az építő-bizottság javaslatát, de azok a számszerű adatok, amelyek az építő-bizottság előbb felolvasott javaslatában bennfoglaltatnak, az építő-bizottság ülésén meg nem állapítottak. Minden tekintetben magáév teszi előtte szóló Illek Vince indokait s megfogadja még azzal, hogy az eredeti terv kivihetetlen, mert hiszen van egy-két év előtti miniszteri rendelet, amelynek értelmében, koresmák és kávéházak templomok közelében csak 200 méteren túl engedélyezhetők, már pedig a község-házába tervezett koresma alig volna a templomtól 60-70 méternyi távolságra. Ajánlja dr. Sugár Bódog indítványának az elfogadását.

Dr. Kiss Sándor magáév teszi az építő-bizottság javaslatát, de figyelmezteti Mády képviselőt, hogy az elnöki jelentés nem jegyzőkönyv s hogy a jelentést az elnök,

bizottsági felhatalmazás folytán terjesztette a képviselőtestület elé úgy, mint ahogy előterjesztette.

Wolfner Tivadar személyes kérdésben kérészt s kijelenti, hogy ama tiszteletnél fogva, amelylyel részint Mády barátsága, részint papiöltönye iránt véseletetik nem használja azt az erősebb kifejezést, amely az első pillanatban ajkára tolt, de határozottan visszautasítja azt a gyanút, amely Mády szavaiban az általa aláírt építő-bizottsági javaslatra vonatkozólag rejlett. „*Nem szoktam aláírni semmit* — mondá emeltek hangon Wolfner Tivadar — *amihézt nincs jogom és felhatalmazásom*“. Az építő-bizottság felhatalmazott arra, hogy a képviselőtestület elé terjesztendő jelentésben a költségeket is kimutassam s azon számadatok, amelyek a jelentésben bennfoglaltatnak, a műszaki tanácsosok számításain alapulnak. Ennyit kívántam Mády képviselő ur kijelentésére megjegyezni.

Dr. Hédervári Soma kijelenti, hogy az építő-bizottság ülésén sem volt az építő-bizottság tagjaival egy véleményen s itt sem osztja azok nézetét, mert lelkiismerete előtt máis csak az a kérdés lebeg, hasznára lehet-e a községnek anyagilag és erkölesileg szavazatával? Hogy a hitfelekezetek békéje ellen soha sem vétett, hogy a vallási érzelmeiket mindig a legnagyobb tiszteletben tartotta: azt eléggé bizonyítja ama hosszú évek, melyeket a közpályán eltöltött, de bizonyíthatják különösen Illek és Mády tiszteletű urak, akik őt e hosszú évek során át barátságukkal mindig kitüntették. Sokat gondolkozott a kérdés fölött az építő-bizottság ülése óta is, de a község erkölesi jólétét ma sem találja veszélyeztetve, a vallás érzelmeit ma sem találja megsértve azáltal, ha a község-házában vendéglő és kávéház helyeztetik el. Nem látja pedig már csak azért sem, mert a köztendő szerződés kikötéseivel nemcsak a zenét, hanem még a zajosabb mulatságokat is ki lehet küszöbölni. Miután tehát szavazatával erkölesileg nem árt, anyagilag pedig használ: az előjárás indítványát fogadja el s az eredeti tervzetre szavaz.

Dr. Sugár Bódog tisztelettel meghajlik az előjárás finansziális állapontja előtt, de nagyobb tisztelettel hajlik meg az építő-bizottság előtt, amely az előjárásnál magasabb szempontra emelkedett. Mindenben osztja Illek és Mády nézetét és semmiben sem osztja dr. Hédervári véleményét. Nem osztja pedig azért, mert a különleges, vallási okokon kívül, léteznek még általános etikai okok is, amelyek a község-házi koresma és kávéház ellen szólanak. Ilyenek a község békéje, a polgárok tisztelete a község-háza, a község tisztviselői és a fensőbb hatóságok tisztviselői iránt, amely okvetlenül megingattatnék, ha megengedtetnék, hogy a község-házában magában létesíttessék egy koresma akkor, amikor másoknak sokkal távolabb meg nem engedték azért, mert a miniszteri rendelet szerint a templomoktól 200-, s a középületektől 100 méternyi távolságon belül koresmát létesíteni nem szabad. Ezekkel az elutasításokkal szemben a község-házában létesítendő koresma engedélyezése valóságos arczul esapása volna az igazságnak. Nem kételkedik az építő-bizottság javaslatában felsorolt számadatok hitelességében, de a már megtörtént kiadások ki vannak adva: a terv megváltoztatása esetében szükséges átalakítások költségére, maga a jelentés azt mondja, hogy az *„cirka“* 4000 korona, azaz körülbelül 4000 korona, tehát kevesebb is lehet (A „cirka“ azt is jelentheti, hogy 4000 koronánál több lesz, ami valószínű is! Szerk.), végre pedig 2000 korona jövedelem-csökkenés akkor, amidőn oly magas etikai szempontok forognak kezében: bagatell kiadás Ujpestre nézve, amelynek költségvetésében 600,000 koronánál magasabb összegek szerepelnek. Az a 2000 korona több kiadás már nem fogja Ujpest község háztartását megingatni. Ajánlja önnálló indítványának az elfogadását.

Zsoldos János közigazgatási jegyző: Mindenekelőtt Mády képviselő szavaira kijelenti, hogy az előjárás a határozatát, vagy a javaslatát, illetőleg indítványát soha sem szokta írásban előterjeszteni, mert ez úgy is a képviselőtestület közgyűlési jegyzőkönyvébe iktattatik egyrészt, másrészt pedig ő, az előjárás előadója sem terjeszthet mást elő a képviselőtestületi közgyűlésen, mint amit

az előjárás határozott avagy javasolt, mert hiszen a közgyűlésen jelenlevő előjárásági tagok rögtön megezőfolthatnak, erre pedig még nem volt eset.

Most sem volt tehát szükséges az előjárás indítványát írásba foglalni. — Az etikai s vallási okokat illetőleg az a megjegyzése, hogy az előjárás soha sem vétett határozataival, javaslataival az erköles ellen, mindig tisztelte a vallásfelekezeteket s azok érdekeit még áldozatok árán is előmozdította. Most sem vét azok ellen, most sem viseltetik tiszteletlenséggel azok iránt. Aminthogy a vallás-erkölesi érzelmeik megsértéséről nem is lehet e kérdésnél komolyan beszélni, mert ha nem sértette és nem sérti a vallás-erkölesi érzelmet, ha nem veszélyeztetette az egyházi szertartást a budapesti Terézvárosi és Lipótvárosi templomok közvetlen közelében lévő koresma és kávéház a Ferenczrendiek és a Ciszterciák templom épületében lévő sörház és koresma; ha nem sértette és veszélyeztetette évek hosszú során át az ujpesti református és római katolikus templomok közelében lévő Blitzner, Binner és Mika-féle koresma: akkor nem sértheti s nem fogja sérteni a község-házában létesítendő vendéglő és kávéház sem, amely a nevezett helyiségeknél valószínűleg sokkal előkelőbb leend. Hogy tényleg nem sértette, nem veszélyeztetette, azt bizonyítja az a tény is, hogy az illető egyházak lelkészei azok ellen soha sem panaszkodtak s eltávolításukat az állítólagos rendelet értelmében soha sem követelték.

Mády (közbeikt.) A rendelet csak két éves s a régebben szerzett jogokat elkobozni nem lehet.

Zsoldos. De igenis ott és akkor, ahol botrányokat és sérelmeket okoznak nagyon lehet. Ami dr. Sugár Bódog ur azon érvelését illeti, hogy a község-házi vendéglő és kávéház bizonyos rendeletnél fogva nem engedélyezhető, ezzel olyan helyzetbe jutott a *megbizott érték-képviselő* ur, mint az egyszeri menyecske, aki a pénzébe menve, a káposztás hordó tetején egy nagy követ látott s keserves sírásra fakadt azon gondolatra, hogy mi lesz az ő születendő gyermekéből, ha majd az is letalál jönni a pénzébe s a rettenetes kő rá esik. Dr. Sugár Bódog megbízott érték-képviselő urnak elég ideje lesz akkor sírni, ha az a kő rászakad, illetőleg ha az engedély meg nem adatik. Ez azonban nem fog bekövetkezni, mert olyan szabályrendelet, vagy rendelet nem létezik, de igenis van egy két évnél sokkal korábbi törvény, amelynek szabványai azonban csak azon községekre vonatkoznak, amelyek a III-ad osztályú fogyasztási adó tétele alá esnek, Budapest és Ujpest azonban az I-ső osztály alá esik s azokat, akikre *megbizott érték-képviselő* ur hivatkozik, főképpen a rendőrség véleménye alapján utasította el a pénzügyi hatóság, amely lebujszokat tényleg nem engedélyezhet a templomok közelében.

Nagyon esalódnak azok, akik azt hiszik, hogy az előjárás talán valami különleges okoknál fogva ragaszkodik a község-házi vendéglőhöz és kávéházhoz, az előjárás csak a szükséges jövedelem biztosításához ragaszkodik úgy a község háztartása, mint az adózó polgárok érdekében, csak ezért hangsúlyozza, hogy a kijelölt alaptól eltérni nem helyes, de azon esetben ha a dr. Sugár Bódog indítványát támogató urak az erkölesi felelősséget magukra vállalják, ha különösen a szabályrendeletek 59. §-a értelmében magukra vállalják azt, hogy a jövedelmezőség a vendéglő elejtése után is be fog folyni: akkor az előjárásnak semmi kifogása sincs a meghatározott alaptól való eltérés ellen. Ez esetben azonban névszerűtlen szavazást kér. Ellenben ha dr. Sugár Bódog indítványa az erkölesi felelősség elvállalása nélkül szavaztatnék meg, akkor az előjárás előterjesztéssel fog élni.

Friedmann Armin soha sem szavazta volna meg a község-házára a 200,000 frtot, ha a számítás nem biztosította volna arról, hogy a község-ház maga-magát törleszti. Annak a képviselőnek aki a 200,000 frtot megszavazta, kötelessége gondoskodni arról, hogy a befizetett tőke mennél jobban menjenél többet jövedelmezzen. Ennek ellenkezőjéről őt a felhozott vallás-erkölesi indokok sem győzték meg, nem pedig azért, mert a római katolikus bazárban is volt koresma és ma is van pálinka-üzlet és soha sem szólt fel az ellen senki. Ajánlja az előjárás indítványát elfogadásra.

Dr. Sugár Bódog a közigazgatási jegyzőnek válaszolva nem érti, miként lehetne a szabályrendeletek 59-ik §-át ez esetre alkalmazni (közbeiktatás benne van a „terhek” szó!); a fogyasztási adótörvény nincs kezé-
nél s így ahhoz nem szólhat, tiltakozik azonban, hogy azok, akiket mint elutasítottakat például felhozott, lebuji akartak volna létesíteni. Azok lebuja épen olyan lett volna, mint amilyen a községközi koresma lenne (Felkiáltások: Oho! Csepreghy Pál: A községközben felbuj lesz!) mert a jókedvű emberek zajának nem lehet a skáláját meghatározni. O jól tudja, hogy a személyes befolyás prevers (megfordított) indokolást is képes előidézni, s hogy a végzések ilyen módon is hozhatók, de ha a községközi koresma megengedtetnék: akkor az általa felolvasott végzés hazug indokolást tartalmazna s ez nagy sérelmet képezne, ennek pedig még látszatát is el kell kerülni s a községközi koresma és kávéházi helyiségeket már csak azért is bolthelyiségekké kell átalakítani.

Zsoldos János nem hagyhatja szó nélkül dr. Sugár Bódog most elhangzott gyanúsító szavait, amelyeket, meg van győződve róla, nem komoly megfontolás után, hanem csak szónoki hevében használt. Egy hatóság tévedhet az indokaiban, ezért adatott meg a feleknek a felelősség joga, de *ilyen* vagy *olyan* végzést nem hozhat s az *indokai hazugok nem lehetnek*. Ezt tehát ép úgy visszautasítja, mint a pervers kifejezést, amely az előjárásra vonatkozott, mert az előjárás ilyen személyes befolyás gyakorlását soha még csak meg sem kísérelte. Egyébiránt, miután úgy látja, hogy mind a két nézet hívei csak a község érdekét tartják szem előtt s a különbség a két nézet között csak abból áll, hogy az egyik az erkölcsi érdek kedvéért szívesen feláldozza az anyagi érdeket, a másik pedig nem látván az erkölcsi érdeket veszélyeztetve nem akarja az anyagi érdeket feláldozni, s nem a vendéglőt és kávéházat, hanem csak a jövővelmet kívánja: egy *közvetítő indítványt tesz*, amely abból áll, hogy ne hozzunk ma érdemleges határozatot, hanem halasszuk el a döntést négy hétre s bizza meg a képviselő-testület azt a háromtagú Illek Vince, Máty Lajos és Ladányi Zsigmondból álló bizottságot, amelyet az építő-bizottság a mármeglévő 14 bolthelyiségnek a bérbeadásával megbízott, azzal, hogy e négy hét alatt próbálja meg a kérdéses helyiségeket értékesíteni s négy hét múlva tegyen a képviselő-testületnek jelentést, lehet-e az eredeti tervezet szerint számításba vett jövedelmet más uton és módon is biztosítani. A képviselő-testület azután e jelentés alapján hozza meg határozatát.

Wolfner Tivadar úgy látja, hogy Ujpest képviselőtestületének közgyűlése a képviselőházi üléseknek a kisebb kiadása. Itt is csak akkor pezsdül fel a vér, ha személyes — avagy érdek ellentétek kerülnek napirendre. Tárnyalagosan véve azonban a dolgot, érthetetlen, hogy miként lehet ilyen eskélyiségre ennyi sok időt, s ennyi sok szavazat pazarolni. Nem pártolja a döntés elhalasztását. Ajánlja dr. Sugár Bódog indítványának az elfogadását s kéri az előjárásigot, hogy ne éljen felelősségi jogával, mert ezáltal egy egész évet veszítünk.

Dr. Kiss Sándor arra kéri a képviselőtestület tagjait, hogy ne keressék az ellentéteket, ne állítsák túlhegyre a dolgot s fogadják el az aranyhidat, az előjárásigot közvetítő indítványát, amelyet a következő, általa készített fogalmazvány precízebben fejez ki s amely a következőleg hangzik:

„Tekintve, hogy a község előjárásiga a vendéglőt és kávéházat az eredeti terv értelmében csak pénzügyi szempontokból kívánja fenntartani, ha pedig az előírányozott jövedelem másképp is eléretik, a kérdéses helyiségek másnemű használata ellen kifogása nincs: a képviselőtestület kiküldi azt a három tagú Illek Vince, Máty Lajos és Ladányi Zsigmondból álló bizottságot, amely az építő-bizottság által a bolthelyiségek bérbeadásával meg van bizza, próbálja meg a kérdéses helyiségeket négy hét alatt értékesíteni s négy hét múlva tegyen erről a képviselőtestületnek jelentést, lehet-e az előírányozott jövedelmet más uton és módon is biztosítani. A képviselőtestület e jelentés alapján határoz végérvényesen”.

Diamantstein Lajos elfogadja dr. Kiss Sándor fogalmazása szerint az előjárásigot közvetítő indítványát.

Csepreghy Pál szerint kár a döntést elhalasztani mert hiszen a két felekezet hívei, úgy is küldöttségeket menesztenek a meggyéhez és a belügyminiszterhez.

Zsoldos János felvilágosítja a képviselőtestületet, hogy nagy különbség van az előjárásigot s a képviselőtestület kisebbségének a felelőssége között. Egyébiránt hozzájárul dr. Kiss Sándor fogalmazásához s névszerint szavazást kér. Ha azonban az előjárásigot indítványa dr. Kiss Sándor szerinti fogalmazásban el nem fogadtatnék s dr. Sugár indítványa nyerné el a szavazatok többségét: akkor az előjárásigot kötelelősségszerűen felterjesztéssel fog élni. A képviselőtestület tehát első sorban az előjárásigot indítványa s másodsorban dr. Sugár Bódog indítványa fog szavazni.

Lindt János elnök elrendeli a névszerinti szavazást s kijelenti, hogy azok a kik az előjárásigot indítványát dr. Kiss Sándor fogalmazásában elfogadják „igen”-nel s akik el nem fogadják „nem”-mel szavaznak.

A névszerinti szavazás megejtetvén 21 képviselő *igennel*, 4 képviselő *nennelel* szavazott, 7 képviselő pedig nem élt szavazati jogával.

Nemmel szavazott: Mauks János, dr. Sugár Bódog, Csepreghy Pál és Pótz Mihály. Szavazati jogával nem élt: dr. Hédervári Soma, Illek Vince, Máty Lajos, Wolfner Tivadar, dr. Seligmann Jenő, Körösi Lajos és Halász István.

A többiek *igennel* szavaztak.

Az előjárásigot közvetítő indítványát tehát dr. Kiss Sándor fogalmazása szerint a közgyűlés 17 szavazattöbbséggel elfogadta.

Elnöklő bírő a határozatot így értelemben kimondván a közgyűlés véget ért.

H I R E K.

Pestvár-megye közigazgatási bizottságának f. hó 10-én, B-niczky Ferencz főispán elnöklése mellett ülése volt, melyen az elnöklő főispán meleg szavakkal üdvözölte Pestvár-megye új királyi ügyészét dr. Halász Lajost, aki háláját fejezve ki a szíves szavakért, a bizottság támogatását kérte nagy munkájához. Az ülés Fazekas Gusztáv főjegyző, Tóth József tanfelügyelő s az adófelügyelő előterjesztései illetőleg jelentései s több kevése közérdekű tárgy elintézése után a bizottsági ülés véget ért.

Az országgyűlési képviselő választók névjegyzéke elleni felszólalások határideje f. é. május hó 15-én lejárt. A névjegyzék iránt igen élénk volt az érdeklődés, de mindössze csak 4 felszólamlás adatott be, ami annak bizonyítéka, hogy a névjegyzék nagy lelkiismeretességgel állították össze. A felszólalások elleni észrevételek f. hó 25-ig adhatók be.

A közoktatási kormány — Ujpestiek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1200 koronát adott s ezenkívül az országos tanoncziskola alapból 400 koronát utalványozott Ujpest községe számára az ipar- és tanoncziskola felsegélyezésére. A közoktatásügyi kormánynak ezen adománya egyrészt nagyot lendít községünk ipar- és tanoncziskolájának az állapotján, másrészt pedig elismerése annak a ténynek, hogy ipar- és tanoncziskolánk feladatának magaslatán áll. Mindkettőért köszönettel tartozunk a vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

Főszolgabírói jóváhagyás. Azt a bizonyos „Zöldfüzetet”, amely Ujpest község előjárásigotának ügyrendjét és munka-beosztását tartalmazza a folyó évre: Ivánka Pál, a járás főszolgabírója, f. é. 5574. számú végzésével jóváhagyta. Kartársunk az „Ujpesti Hírlap” cikkírója most már pörbe szállhat a felsőbb hatósággal is.

Közgyűlés. Az „Ujpesti izr. nőegylet” f. é. május hó 22-én kedden, d. u. 3 órakor az „Ujpesti kereskedelmi és iparbank” helyiségében tartja rendes évi közgyűlését.

Az ujbpesti ipartestület f. hó 10-én tartotta rendes havi ülését, amelyen a titkárnak április havára szóló jelentése felolvasatván, kitünt, hogy a múlt hóban 648 munkakönyv bélyegeztetett le, ebből 459 iparossegéd, 189 gyárimunkás. Kiadatott 42 munkakönyv, 22 ideiglenes igazolvány. Munkába lépett 242 iparossegéd, kilépett a munkából 217. Tanoncz szerződöttetett 21, felszabadult

20. Iparigazolványt nyert 10 iparos, iparát beszüntette 4. Panasz beadatott 29, ebből békés uton elintéztetett 20, a többi peres utra tereltetett.

Közgyűlés. Az „Ujbpesti Függetlenségi kör” nem tarthatta meg f. hó 6-ára egybehívott közgyűlését, miért is az elnökség újból május 13-át tűzte ki, amely napon a közgyűlés tekintet nélkül a jelenlévők számára, egyhangulag jóváhagyta a választmány azon intézkedéseit, hogy a kör helyiségeit Pótz Mihály vendéglőjébe (Tavaszu-teza 12. sz.) helyezte át s az új helyiségeket — közgyűlés után — egy kedélyes társas-vasesorával rögtön fel is szentelte. A „Függetlenségi kör” ugyanezen közgyűlésen azzal az ostoba hírrel is foglalkozott, hogy az új községköznek homlokzatát olyan magyar ezímer díszteleníti, a melyen a ezímer fölött a magyar korona helyett kutyaféjen nyugvó hercegi korona van, s elhatározta, hogy követelni (?) fogja a teljes ezímer alkalmazását. A „követelés” előtt talán bölesebb dolog lesz nyugodtan bevárni a szakértő véleményét.

Kuglizó-estélyek. A „Danubius” hajógyár tisztikara ez évben is folytatja kedélyes kuglizó-estélyeit, amelyeket minden szerdai napon szokott Lorbersbeek Kálmán kerthelyiségében megtartani. E kerthelyiség más napokon is rendes találkozó helye Ujpest művelt közönségének, mert tagadhatatlan tény, hogy kifogástalanul jó ételek és jó italok várákoznak Lorbersbeeknél a vendégekre.

Felolvasás. Az Ujbpesti izraelita hitközség védnöksége alatt álló „Ujbpesti izr. iparos- és kereskedő ifjak egylete” Árpád-ut 40 sz. a. saját helyiségében f. hó 10-én Fornheim Zsigmond, az egyesület pártoló tagja tartott felolvasást. A kézmű- és házi iparról megemlékezve, az egylet tagjait ösztönzésre buzdította és irányt nyújtott, miként lehetne az egyesületet felekezeti szempontból is — naggyá és hatalmassá fejleszteni. A szép számú előkelő közönség, mely nagy figyelemmel hallgatta a felolvasást, elismerő tapsal és éljenzéssel adózott a felolvasónak. Végül az egyesület igazgatója, dr. Venetianer Lajos főrabbi mondott egy a maga, valamint az egyesület nevében köszönetet a felolvasónak és a megjelent vendégeknek. Az egyesületbe újabban is több előkelő iparos és kereskedő iratkozott be tagul.

Az ujbpesti zeneművelő egyesület f. hó 13-án tartott választmányi ülésén Adamis Lajos ügyvédet az egylet lelkes pártfogóját, egyhangulag adelnökké választotta. Ugyanekkor elhatározta a választmány, hogy f. é. június hó 2-án házi hangversenyt, július havában pedig nyári mulatságot rendez.

S P O R T.

A tavaszi meeting mai 7-ik napjának főszáma a 10000 koronás államdíj, melyre a következő lovakat várjuk a start előtt:

Néha	lov. Black.
Mordány	.. ?
Pavolin v.	.. ?
Garabonczias	.. Adams.
Aleneon	.. Bulford.
Gondi	.. Poole.
Angely	.. Hyams.
Sobri	.. Cleminson.
Adoma	.. Gilehrst.

Mi tekintettel Sobri-nak a Király-díjban mutatott formájára öt ajánljuk első sorban Gondi és Adoma előtt.

Szombaton futják a Károlyi emlékversenyt, melyre *Pandora* az oly jeles formát mutatott Primás H. esikő a jelöltünk. Meglepetést *Jasz* okozhat.

Vasárnap a meeting utolsóelőtti napján a Derby előpróbája az „*Alagi-díj*” kerül döntésre. Tekintettel arra, mikép az egyik legrealisabb Derby-jelölt *Attilla* betegsége miatt töröltetett e díjból a Király-díj nyerője *Incroyable* ismételteti meg győzelmét.

Dr. Kun Alajos
köz- és váltó-ügyvéd
ügyvédi irodáját

f. é. május hó 1-én az

Árpád-ut 31. sz. házba (Diamant-udvar) helyezte át.